

**College van Bestuur
Maagdenhuis
Spui 21
1012 WX Amsterdam**

Nieuwe Achtergracht 170
1018 WV Amsterdam
(020) 525 3726
csr@studentenraad.nl

studentenraad.nl/csr

Datum 22 maart 2016
Contactpersoon Guinevere Simpson & Iris Kooreman
Bijlage(n) 0
Betreft **Mastersselectie**

Geacht College van Bestuur,

Sinds september 2014 zijn universiteiten door de wet 'Kwaliteit in verscheidenheid' (KIV) niet meer wettelijk verplicht om voor iedere aangeboden bachelor een doorstroommaster aan te bieden. In het instellingsplan van de Universiteit van Amsterdam 2015-2020 staat het volgende: "de UvA benut de mogelijkheid van selectie bij toelating tot masteropleidingen". De Centrale Studentenraad (CSR) heeft naar aanleiding hiervan van zowel Facultaire Studentenraden (FSR) als studenten verschillende bezorgde geluiden opgevangen. Waar studenten voorheen enkel een bachelorsdiploma nodig hadden om toegang te krijgen tot de master, komen er nu steeds meer eisen bij. Uit de Mastergids 2016 van de Keuzegids blijkt dat driekwart van de UvA-Masters niet toegankelijk is zonder aanvullende eisen. Te vaak ontbreekt het aan inhoudelijke argumentatie waarom aanvullende selectiecriteria nodig zijn.

De CSR is op de hoogte van het advies 'Selectieve Masters' van 9 juni 2010 waarin door de CSR destijds geschetst wordt dat de vrijblijvendheid doorbroken moet worden en alleen gemotiveerde studenten een plek in de master verdienen. Inmiddels zijn er verschillende maatregelen getroffen, zoals de studentenlening, die de 'vrijblijvendheid' doorbreken. Destijds heeft de CSR nooit aangetoond waarom er sprake zou zijn van vrijblijvendheid. De verwijzing naar het rapport van de Commissie Veerman, die in de brief gebruikt wordt, waarborgt dit helaas ook niet, gezien de matige kwaliteit van de bronnen die gebruikt zijn. Het College refereert regelmatig aan de wens van studenten om meer homogene groepen te realiseren door middel van selectie. De CSR herkent deze wens van studenten niet.

De CSR erkent dat er in verband met capaciteitsproblemen goede argumenten zijn voor aanvullende selectiecriteria. Dat zou in uitzonderingsgevallen goed beargumenteerd en afgestemd met belanghebbende moeten zijn. Aanvullende eisen zijn immers bedoeld voor profilering en om de juiste student op de juiste plek te krijgen. De angst om tot het 'afvoerputje' te verworden, is geen argument om een doorstroommaster af te schaffen. Dit gaat uit van concurrentie tussen universiteiten. De CSR vindt dit een zorgelijke ontwikkeling. Universiteiten moeten juist gestimuleerd worden om meer samen te werken en de krachten te bundelen. Wij vrezen dat de marktwerking en onderlinge concurrentie die hier ontlokt wordt, ten koste gaat van de kwaliteit van ons onderwijs. De CSR vindt dit zeer onwenselijk en verwacht dat het College hier actie op onderneemt.

Verder kan de CSR zich niet herkennen in het idee dat de kwaliteit van een opleiding verbetert als de ingangseisen strenger worden. Als dit ervoor moet zorgen dat het niveau van de master omhoog gaat, dan is de impliciete boodschap dat het eindniveau van de bachelor niet op orde is.

Als de UvA niet meer kan waarborgen dat de bachelor uitgangseis van een 6 gemiddeld staat voor voldoende kwaliteit, dan is dat een groot probleem waar alle aandacht op gericht moet worden. Het is een denkfout dat de master van betere kwaliteit is als er enkel 'betere' studenten toegelaten worden. Het gaat immers om de algehele leerwinst die in de masterperiode geboekt wordt. Dit staat dan ook los van het instroomniveau van de studenten. De UvA is zelfs een van de meest selectieve instellingen van Nederland, maar biedt volgens de Mastergids 2016 de slechtste masters van Nederland aan. De CSR wil graag een verklaring voor deze waarneming van de Mastergids 2016 en adviseert het College hier actie op te ondernemen.

De UvA is daarnaast contradictoir beleid aan het voeren door mee te gaan in de ontwikkeling van het terugschroeven van doorstroommasters. De UvA wil immers een inclusieve universiteit zijn waar talent zich welkom voelt. Als Nederlandse instelling heeft de UvA ook een binding met de Bologna-afspraken. Een van de beschreven doelen is inclusief en toegankelijk hoger onderwijs. Talent is immers niet beperkt tot de elite van onze maatschappij. Ook in het licht van de internationaliseringsagenda van de UvA zou het gepast zijn om deze afspraken na te leven. Doorstroommasters, waarbij geselecteerd wordt na de poort, moeten mede daarom de norm blijven.

De CSR is trots op het systeem waarbij veel studenten zonder hoogopgeleide ouders toegang hebben tot een universitaire opleiding. Desondanks hebben veel getalenteerde studenten meer tijd nodig om hun draai te vinden op de universiteit. Recentelijk heeft de onderwijsinspectie nog gewaarschuwd voor zelfselectie door studenten in verband met aanvullende selectiecriteria. Onder andere mannelijke en 'allochtone' studenten laten het bij aanvullende selectiecriteria bij voorbaat afweten. Het is dan ook bijzonder ingewikkeld om tegelijkertijd te streven naar inclusiviteit en selectiviteit. De CSR ziet graag dat het College deze problematiek aankaart en hier in samenwerking met decanen een beargumenteerde keuze in maakt. De CSR heeft er alle vertrouwen in dat het College in acht neemt dat de UvA een publieke instelling is met een emancipatoire maatschappelijke functie en hoopt ten zeerste dat daar ook naar wordt gehandeld.

Er mag daarbij niet vergeten worden dat het behalen van een bachelor al een selectiemechanisme op zich is. Eén waar studenten al op twaalfjarige leeftijd obstakels voor moeten overwinnen om in het bezit van dit type diploma te komen. Het talent dat op deze wijze geselecteerd wordt is al weinig divers. Op het moment dat de hoeveelheid doorstroommasters worden geminimaliseerd, worden studenten verder beperkt in hun keuzevrijheid en de mogelijkheid om hun talenten via een passende opleiding te ontplooien.

De UvA wil bovendien kritische denkers opleiden. Maar hoe herkennen opleidingen dit type student aan de poort? Als er gekeken wordt naar huidige selectiecriteria, gaat de UvA ervan uit dat deze studenten te herkennen zijn aan onder andere hoge cijfergemiddelden en een nominale studieduur. Kritische denkers laten zich echter niet enkel vangen in hoge cijfers en een nominale studieduur. Dit zijn juist ook de studenten die zich op andere vlakken naast hun studie ontwikkelen of pas later in de studie tot bloei komen. De CSR betreurt dat de UvA met aanvullende selectiecriteria talent buitensluit en is van mening dat de discussie over de noodzaak van deze criteria moet worden heropend.

Wij vragen het College te reageren op al onze zorgen en vragen, en bovenal te beargumenteren waarom er wordt gekozen voor aanvullende selectiecriteria in de masterfase. Daarnaast vragen

wij u deze brief te bespreken met de decanen. Wij vertrouwen erop dat naar aanleiding van deze brief de discussie wordt heropend en deze kwestie in alle openheid, en met alle betrokken partijen (facultaire studentenraden en opleidingscommissies) wordt besproken.

Met vriendelijke groet,

Namens de Centrale Studentenraad 15-16
Naomi Appelman

~